

Naš glas

GLASILO KOMBINATA DELAMARIS

INTERNA IZDAJA

LETNIK VIII.

IZOLA, NOVEMBER 1966

11434

STEV. 7

Izvajanje reforme

Kmalu po sprejetju gospodarske reforme je sklical naš sindikalni odbor širši sestanek, na katerem so poleg družbeno političnih delavcev sodelovali tudi predstavniki strokovnih služb v kombinatu.

Na tem sestanku smo se obširno seznanili s cilji reforme in našimi nalogami, ki nam jih reforma narekuje. Sprejet je bil tudi program, po katerem naj bi urejali naše delo v prid boljšim poslovnim uspehom in perspektivam podjetja.

Ko je sindikalni odbor po enem letu pregledal izvajanje tega programa, je ugotovil, da samoupravni organi in nekatere službe niso storili dovolj za uresničitev spejetih stališč, čeprav so se takrat z njimi strinjali in jih prevzeli.

Poglejmo, kaj vse smo ob reformi predvidevali:

Preusmeritev proizvodnje in opustitev nerentabilnih artiklov. Postopno bomo opustili tisto proizvodnjo, pri kateri ni izgledov za zadostni porast produktivnosti in ekonomičnosti ter rentabilnosti, načrtno pa bomo iskali in uvajali novo perspektivnejšo proizvodnjo. Poenostaviti, modernizirati in utrditi notranjo organizacijo. Zaostriti delovno disciplino, zavestno odgovornost na vseh delovnih mestih.

Izboljšati odnos do kvalitete nabavljenih surovin in izdelkov ter zmanjšati škart v proizvodnji.

Režijske stroške zmanjšati na najnujnejši minimum. Da bi pa lahko izvedli te glavne naloge, bomo za vsako področje zadolžili posamezne skupine ali posameznike, ki bodo pripravili program do 1. januarja 1966. Na tej osnovi bomo do 1. junija 1966 pripravili 5-letni perspektivni plan. Postavljeni roki ne izključujejo možnosti, da se takoj in na vseh področjih začne ukrepati, če je to možno. Pri posameznih osnovnih nalogah moramo predvideti predvsem naslednje:

Iz proizvodnje je treba izločiti predelavo dragih surovin, zlasti

tunine in se preusmeriti na cenejše vrste, pri tem pa upoštevati nabave iz Sovjetske zveze in drugih dežel. Skupino strokovnjakov bomo zadolžili, da do 30. junija 1966 ugotovijo perspektivo obratov hranil v prahu in oljarne. Obseg bodočega poslovanja je treba uskladiti na osnovi optimalnih, finančnih, komercialnih in proizvodnih kapacitet. Na tej osnovi, ki mora biti študijsko podana, naj temelji plan za leto 1966. V asortiment zelenjave naj se vključijo take vrste, ki zahtevajo čim manj ročnega

šo dejavnost, torej iz rib in zelenjave. Preveriti moramo, koliko je umestno sušenje zelenjave na naših obstoječih napravah, da te zelenjave ne bi še naprej nabavljali po visokih cenah.

Proučiti moramo možnost mednarodne kooperacije za vse vrste naše proizvodnje. Pripravili bomo plan mehanizacije s sodobno proizvodno koncepcijo, kot jo imajo sorodne velike tovarne v svetu. Na osnovi teh ugotovitev bomo preverili, ali je umestno, da imamo dva obrata ali bi se lahko vsa proizvodnja skoncen-

dela. Razni zelenjavni rezanci naj se uporabljajo samo pri luksuznih antipastah, ki pa morajo imeti zaradi tega tudi ustrezno višjo ceno.

Na široko je treba poiskati možnost za proizvodnjo polkonzerv, pod pogojem, da jih bomo lahko nudili potrošnikom po ugodnejših cenah, kot so cene konzervam. V poštev pridejo polkonzerve, ki so tipične za na-

trirala v enem obratu, drugega pa bi uporabili v druge namene.

Aktivno moramo poseči v organiziranje kmetijskega trga z namenom, da si zagotovimo dovolj surovin po zmernih cenah. Za nas bodo te cene ugodne lahko le, če bo dovolj tržnih viškov, zato bomo tudi organizirali kooperacijo s posameznimi kmetovalci. Iskati moramo možnosti,

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje s 1. strani)

da pridemo do lastnega kmetijskega obrata, kjer bi lahko zaposlili odvečno delovno silo. S kmetijskimi zadrugami moramo navezati tesnejše poslovne odnose, vse pa na osnovi konkretnih in sankcioniranih obojstranskih obveznosti. Taki poslovni odnosi z zadrugami imajo lahko širše osnove od navadnih kupoprodajnih pogodb, če obstajajo možnosti, da se interesi podjetja uresničujejo po tej poti.

Reorganizirali bomo notranjo organizacijo z namenom, da se poenostavi in utrdi delovni proces ter poveča efekt dela. Odpaсти morajo vsa delovna mesta, ki predstavljajo tehnično, administrativno in delovno birokracijo ali pa zaostalo metodo ter ne izkazujejo zadostnega haska v primerjavi s troški za njihovo vzdrževanje. Odvečna delovna mesta in odvečno število ljudi je treba kolektivno prikazati. Taka mesta je treba takoj ukiniti, ljudi pa začasno zaposliti drugje. Za preusmeritev te delovne sile v druge dejavnosti izven našega podjetja bomo pripravili poseben plan z ozirom na to, kakšna bo ta delovna sila po svojem sestavu. Če pa obstajajo dejanske možnosti, naj se ta delovna sila zaposli v kombinatu, stabilizacija zaposlenih pa naj se izvaja postopoma.

Vsa delovna mesta, zlasti kjer se zahteva večja strokovnost, je treba kvalitetno izboljšati.

Ustanoviti je treba novo službo za organizacijo in izpopolnjevanje delovnega procesa, posameznih faz in osebnega dela. Brez te organizacije ne moremo pričakovati bistvenega izboljšanja v kvaliteti dela posameznikov. Pri tej nalogi bi morale nuditi svojo pomoč tudi družbene organizacije.

Ves strokovni kader mora na svojem področju uvesti operativno evidenco kvalitete in doseganja škarta. Za disciplino morajo le-ti odgovarjati v večji meri. Ta vprašanja je treba obravnavati redno na proizvodnih sestankih.

Skladišča je treba striktno ločiti od proizvodnih oddelkov in jim dati svtojstvo kontrolnih organov izdelkov, prejetih od proizvodnje.

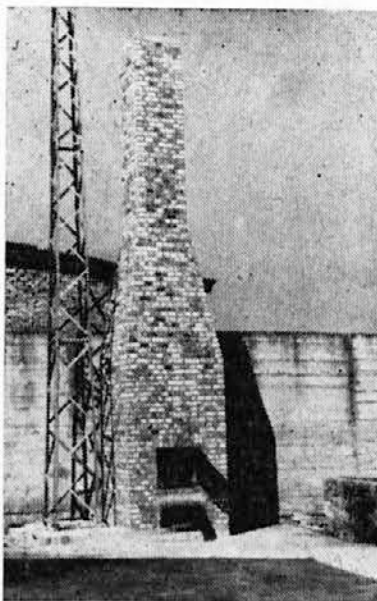
Za vse vrste dejavnosti naj ustrezni strokovnjaki izdelajo plan racionalizacije tako za prihrank na materialu in delu.

Ko po več kot enem letu po uveljavitvi gospodarske reforme prebiramo okvirni program za izboljšanje našega poslovanja, ki smo si ga tedaj zastavili, se nam samo od sebe ponuja vprašanje, kaj smo že od tedaj realizirali in ali smo se v našem razvoju kaj premaknili naprej.

Vsakanje skrbi in vsakanja opravila nam nekoliko zakrivajo točen pregled nad opravljenim delom. Zato je dobro, da oprav-

ljeno delo sedaj pregledamo in ugotovimo, kaj smo že storili in kaj nam je treba še storiti.

To opravilo je v sedanjem položaju še toliko bolj koristno, ker smo na začetku sestavljanja perspektivnega plana razvoja našega podjetja do leta 1970. Ta plan bo za nas odločilnega pomena. Prikazati nam mora čimbolj točno podobo našega podjetja do leta 1970. Bomo do tega roka lahko dosegli zeleni tehnični nivo proizvodnje in poslovanja, bomo do tedaj dosegli potrebno preusmeritev, ki nam bo zagotavljala trajno osnovo za prihodnost in zadostno konkurenčnost ne le na domačem, temveč tudi na svetovnem tržišču? Bomo do tedaj lahko dosegli zeleni in harmonični razvoj na vseh področjih našega delovanja: produktivnosti dela, glede števila, strukture in stro-

Nova peč za smeti v obratu Argo

kovne usposobljenosti naših kadrov, obsega proizvodnje, družbenega standarda, poslovnih sredstev itd.

Sestavljanje perspektivnega plana ni naloga le nekaterih strokovnih delavcev, ampak celotne delovne skupnosti, saj živo zadeva prihodnost nas vseh.

V programu, sestavljenem pred letom dni, je navedeno, da mora podjetje sestaviti perspektivni plan razvoja do letošnjega polletja.

Ta zakasnitev izvira iz tega, ker se sestavlja perspektivni plan gospodarskega razvoja za celotno gospodarstvo v državi. Izšel je že zvezni perspektivni plan, republiški, občinski in plani gospodarskih organizacij pa so sedaj v izdelavi.

Kaj smo torej v zadnjem letu napravili za izboljšanje našega poslovanja:

— Razširitev hladilnice za ribo, ki je sedaj v izgradnji, ima namen ustvariti zadostni skladišni prostor, ki bo prispeval k temu, da bo postala predelava ribe bolj konstantna in umirjena. Ribolovnemu obratu bo omogočala nemoten ribolov.

— Čeprav finansiranje hladilnice onemogoča večjo nabavo proizvodne mehanizacije, bomo v tem letu rekonstruirali lito-grafijo, nabavili opremo za interni transport pri predelavi ribe ter nekatere stroje za delovne enote hranil v prahu in juhe. Naročena sta dva nova motorja za ribiške ladje.

— Iz proizvodnega programa je bila črtana proizvodnja marmelade, konzerv iz same tune in nekaterih drugih izdelkov, ki niso ustrezali spremenjenim pogojem bodisi s stališča proizvodnje bodisi stališča tržišča.

— Izvršenih je bilo več poskusov za izboljšanje in razširitev proizvodnje. Nekateri poskusi niso uspeli, nekateri zahtevajo nadaljnji študij in izpopolnitev, nekateri pa so bili uspešni in jih bomo realizirali v redni proizvodnji.

— Lotili smo se pomembne akcije za izboljšanje oskrbe s kmetijskimi pridelki. Zal pripravljena združitev s KZ Izola zaradi nerazumevanja pri večini članov našega kolektiva ni uspela.

— Mnogo je bilo storjenega, da bi si zagotovili druge vire za oskrbo z ribo v nadomestilo za tuno. Na tem področju še nismo dosegli zadovoljivih rezultatov in bodo potrebni še nadaljnji napor.

— Sprejeli smo nov sistem nagrajevanja po enoti proizvoda in nagrajevanje strokovnih služb na podlagi posebnih kriterijev. Osebni dohodki so se v tem letu povečali povprečno za 45 odstotkov.

— Na drugih področjih smo dosegli manj vidne rezultate. Potrebna bo še dosti drobnega dela in skupne volje, da bomo dosegli tudi tu potrebne uspehe. Doba enega leta tudi ni tako dolga, da bi se dalo v njej vse zaželeno uresničiti. Potrudimo se, da nam bo to uspelo v obdobju perspektivnega plana!

Iz navedenega vidimo, da smo v precejšnjem zaostanku pri izvajanju predvidenih ukrepov. Res je, da moramo te ukrepe izvajati preudarno in smotno, kar pa ne pomeni, da jih lahko odlašamo v nedogled.

Sindikato bomo tudi v bodoče spremljal uresničevanje sprejetih obvez, sklepov in stališč in opozarjal na pomanjkljivosti, ki zavirajo hitrejši razvoj podjetja in s tem dvig standarda kolektiva.

Samoupravni organi POROČAJO

Delavski svet:

— Na predlog komisije za družbeni standard je odobreno iz sklada skupne porabe 130.000 novih dinarjev za popravilo stanovanj delavcev kombinata.

— Berti ANTONČIČ iz oddelka proizvodnje juh je dodeljeno posojilo v znesku 5.000 novih dinarjev za dograditev stanovanjske hiše. Imenovana mora dokazati, da je nosilec stanovanjske pravice. Posojilo je dano pod istimi

pogoji, kot so ga prejeli ostali zadružniki.

— Od 1. 8. 1966 bo na podlagi posebnega priloženega obrazca vsakemu delavcu ob prejemu osebnega dohodka prikazan pregled nad postavkami plačilnega lista v kuverti.

— Od 1. 8. 1966 dalje velja naslednja regresna lestvica za pomoč materam, ki imajo otroke v vzgojno-varstveni ustanovi (v vrtcu):

	regres
do 24.000 Sdin dohodka na družinskega člana	85 %
do 27.000 Sdin dohodka na družinskega člana	55 %
do 32.000 Sdin dohodka na družinskega člana	30 %

— Na predlog inventurne komisije so bila odpisana osnovna sredstva v vrednosti 81.639,44 Ndin.

— Glavni direktor je pooblaščen, da v primeru velikega ulova inčunov omeji oziroma začasno prekine ulov na inčune. O zadevi mora glavni direktor poročati delavskemu svetu na prvi seji po odrejenem ukrepu.

Delavski svet je na 34. seji dne 16. septembra letos sprejel naslednje sklepe:

Iz sredstev sklada skupne porabe bomo kupili 5 stanovanj pri gradbenem podjetju »Stavbenik« Izola. Velikost vsakega stanovanja bo 38 m², proračunska cena za stanovanje pa znaša 56.000 Ndin. Stanovanja bodo vseljiva v mesecu novembru.

Na skladu skupne porabe smo imeli na dan seje 489.945 Ndin. Komisija za družbeni standard je predlagala, da se vsa razpoložljiva sredstva skupne porabe namenijo za nakup stanovanj. Delavski svet tega predloga ni sprejel in upošteval trenutne težave z obratnimi sredstvi, vendar bo preostala sredstva še pred zaključkom leta vložil v banko kot namenska sredstva za nakup ali gradnjo stanovanj v letu 1967.

Zaradi odhoda pravnika tov. Ivana Ramškarja iz podjetja, manjka en član v komisiji za tehnične izboljšave. Na to mesto je delavski svet imenoval pravnika tov. Gregorja KIRNA.

V komisijo za gospodarsko finančna vprašanja je bil namesto Ivana Radmana imenovan Marjan PRELAZ.

Kot kandidata za sodnike protnike Okrožnega gospodarskega sodišča Koper je delavski svet

imenoval Drago BOŽIČ in Rajka MAKOVCA.

Ker je prevozni park v celoti amortiziran, je komisija za investicije in perspektivni razvoj predlagala, da se prevozni park obnovi z nabavo novih kamionov in osebnih avtomobilov.

Delavski svet je samokritično obravnaval, zakaj se prevozni park ni sproti obnavljal. Odločno je odklonil takojšnjo nabavo osebnih avtomobilov, sprejel pa je sklep, da se nabavi 8-tonski kamion MERCEDES s prikolico in 6 2-tonskih kamionov TAM po predračunski vrednosti 450.000 novih dinarjev. O ostalih nabavah prevoznih sredstev bo delavski svet sklepal po zaključnem računu za leto 1966.

Obširneje je delavski svet obravnaval predlog komisije za kontrolo surovin, polizdelkov in izdelkov, ter za ugotavljanje škod v podjetju. Komisija je namreč predlagala odpis raznih proizvodov, ki so se pokvarili, ali pa jim je potekel rok trajanja. Ugotovljeno je bilo, da se je od 1. 1. 1966 do 31. 8. 1966 nabralo raznih proizvodov za odpis v vrednosti 272.801,73 Ndin in da ta vrednost predstavlja le 0,4 % celotne prodajne vrednosti naših proizvodov v tem času. Zaradi nizkega odstotka kvara ni podan razlog za iskanje osebne odgovornosti.

Člani delavskega sveta so kljub temu, da je takšen odpis v naši industriji normalen, opozorili strokovne službe, da v bodoče bolj pazijo posebno pri proizvodnji novih artiklov in da se mora doslej določen riziko zmanjšati na minimum. Ker pride do odpisov svežih rib tudi zaradi slabe koordinacije med komercialo in proizvodnjo, je

delavski svet opozoril strokovne službe, da se držijo dogovorov s proizvodnih sestankov.

Na 35. seji, ki je bila 23. in 24. septembra, so bili sprejeti naslednji sklepi:

Komisija za kontrolo surovin, polizdelkov in izdelkov ter ugotavljanje škod v podjetju je obširno poročala, zakaj je prišlo do predloga za odpis antipaste in govejega golaža v vrednosti 175.333,98 Ndin. Ker komisija ni ugotovila vzrokov bombaže in ne morebitnih krivcev, je delavski svet po daljši razpravi predlog za odpis zavrnil in naložil komisiji, da v roku 1 meseca pripravi dokončno poročilo in ugotovi povzročitelje škode, kolikor so znani, kakor tudi stopnjo njihove odgovornosti. Pravna služba mora v tej zadevi zaslišati še nekatere člane delovne skupnosti. Komisija domneva, da je do bombiranja prišlo zaradi uporabe neprimerne bele gume, vendar niso izključeni tudi drugi vzroki, ki jih pa moramo še ugotoviti.

Sprejet je bil sklep, da bomo gradbena in obrtniška dela pri gradnji hladilnice oddali gradbenemu podjetju »Stavbenik« v Izoli. Predračunska vrednost teh del znaša 894.841 Ndin. Storitve, ki so v predračunu pavšalizirane, naj »Stavbenik« določi v fiksnih zneskih in pogojih. Izolacijska dela s poljuretansko maso bo prevzelo IMGRAD, podjetje iz Ljutomeru. Pogodbo z obema izvajalčema bo sklenil glavni direktor. Do te odločitve je delavski svet prišel po razpravi ob predlogu komisije za izbiro najugodnejšega ponudnika, ki je zadevo utemeljila. Glede podjetja »Stavbenik« je bilo sicer nekaj pomislekov zaradi slabe kvalitete del (naši bloki), vendar je bil soglasno sprejet sklep, da gradbena dela opravi »Stavbenik«.

Strokovnim službam je naloženo, naj za delavski svet pripravijo predlog, kako naj bi se izboljšali delovni pogoji delavcev v naši tovarni, da ne bi prišlo do tolikih obolenj in nesreč pri delu. Temu vprašanju bomo namenili posebno sejo delavskega sveta. Da je to potrebno, je delavski svet ugotovil, ko je razpravljal in sprejel sklep za nadomestilo osebnega dohodka za prve tri dni odsotnosti z dela zaradi bolezni. To nadomestilo gre namreč v breme sklada osebnih dohodkov.

Obravnavan in sprejet je bil pravilnik o delovnih normah.

Potnikom je bila od 1. 9. 1966 do 31. 12. 1966 odobrena dodatna provizija v višini 0,50 Sdin od komada prodanega novega proizvoda »ZACINKA«.

Vsem članom delovne skupnosti kombinata bomo dali brezplačno en komad novega proizvoda »Zacinka«.

Potniku Srečku Močniku je bila odobrena enkratna nagrada v znesku 107.510 Sdin za uspešno (Nadaljevanje na 4. strani)

(Nadaljevanje s 3. strani)
akcijsko prodajo 4.000 zabojev inčunov v olju, 3.000 zabojev Argo picnica, 1.500 zabojev turistične paštete in 500 zabojev predjedi Izola-brand. Ta nagrada predstavlja 1% od neto prodajne vrednosti blaga.

Iz delovne skupnosti je bil izključen Nevio DELLISE, zaposlen v proizvodnji embalaže, ker je kršil delovno disciplino s tem, da se od 17. 8. 1966 pa do danes ni javil na delo.

Odobrena je bila odškodnina, ki so jo zaprosili nekateri člani kolektiva za škodo, ki so jo imeli ob gašenju požara 26. 6. 1966.

Za predsednika komisije za proučevanje nagrajevanja je bil imenovan Jože JAMSEK, obratni inženir o obratu Iris, s tem pa je bil razrešen funkcije predsednika komisije za finančno gospodarska vprašanja. V komisijo za gospodarsko finančna vprašanja je bil imenovan za predsednika tov. Italo DELLORE iz delovne enote proizvodnje pločevinaste embalaže.

Obravnavana je bila pritožba tov. Marjana BUDALA iz avtoparka, ki se je pritožil zaradi dodelitve stanovanja ing. Ivanu BARIČICU, ki je dobil to stanovanje po sklepu upravnega odbora z dne 10. 8. 1966. Delavski svet je kot drugostopni organ potrdil sklep upravnega odbora, ker je le-ta v skladu s pravilnikom o razdeljevanju stanovanj. Tovariš Baričič je namreč dobil stanovanje kot nujno potreben strokovni delavec v podjetju po sklepu upravnega odbora in na predlog glavnega direktorja, kot to določa pravilnik. Nepravilnost pri tej delitvi je bila v tem, ker se je ing. Baričič vselil, prej kot je bila odločba o dodelitvi stanovanja pravnomočna, kar pa je delavski svet dopustil.

Članom delovne skupnosti, ki so se udeležili enodnevnega ogleda zagrebškega velesejma, je priznan plačan delovni dan.

Delavski svet je sklenil, da se organizira enodnevna strokovna ekskurzija za člane samoupravnih organov v podjetji »Školjka« Poreč in »Mirna« Rovinj. Stroški ekskurzije gredo v breme sklada za izobraževanje.

Na 8. seji upravnega odbora so bili sprejeti naslednji sklepi:

Upravni odbor je obravnaval poročilo o službenem potovanju Marka Rudmana in štirih delavcev, ki so bili v Vzhodni Nemčiji od 3. do 25. septembra 1966, zaradi reklamacije slanah sardel pri podjetju DIA NAHRUNG.

Ugotovljeno je, da od 2215 sodov slanah sardel, ki smo jih odpremili, je še v dobrem stanju 1274 sodov. Iz ostalih sodov je slanica iztekla in se je riba pokvarila. Predlog je bil, da se slana riba takoj proda v Avstrijo ali celo transportira na Kozino. Delo sortiranja je bilo zelo naporeno pri temperaturi od 3 do 5°C.

Upravni odbor je sklenil, da mora ob koncu opravka z reklamirano slano ribo komerciala poročati in obrazložiti upravnemu odboru finančni obračun ter pojasniti vzroke reklamacije in eventualno škodo.

Ker bo v zvezi s to ribo potrebno še nekaj potovanj, je upravni odbor pooblastil predsednika upravnega odbora, da vnaprej podpiše sklepe za ta potovanja.

V Padovi bo od 13. do 18. oktobra 1966 mednarodna razstava internega industrijskega transporta v zadnjih tehničnih izboljšavah. Ker je naše podjetje zainteresirano, da tudi pri nas postopoma preidemo k modernejšemu in rentabilnejšemu internemu transportu, je bil sprejet sklep, da bo obiskal to razstavo Teodor ČOK. Odobrene so mu bile tri dnevnece za Italijo.

Ze več let smo včlanjeni v Poslovno združenje prehrabene industrije Jugoslavije »Cobex« Beograd. V upravnem odboru tega združenja je bil do sedaj Franc KRANJC. Ker je upravnemu odboru »Cobexa« potekel mandat, je bil tov. Kranjc ponovno imenovan v upravni odbor tega združenja, za njegovega namestnika pa Drago KLEPAC.

Ivan GRBIN, ribič na ladji »Ščuka« iz DE ribolov, bo v mesecu oktobru opravljal izpite za ladjevodjo. Stroške izpita bomo poravnali v breme izobraževanja.

Drago FRANČESKIN je vložil prošnjo za sprejem v delovno razmerje. Upravni odbor je vlogo zavrnil in jo odstopil svetu delovne enote vzdrževanja in energetike v dokončno rešitev, kot to določa statut podjetja.

Prošnji Romilda PUSTETTA z dne 1. 10. 1966 za sprejem na delo ni bilo ugodeno, ker podjetje nima za to primerne delovnega mesta. Če izpolnjuje pogoje za ribiško šolo, se lahko vpiše v to šolo.

Upravni odbor je obravnaval še druge vloge in prošnje za finančno in materialno pomoč, ki pa jih je vse neugodno rešil zato, ker so sredstva za družbeni standard že razporejena.

DR

S SEJE DELAVSKEGA SVETA DNE 17. 10. 1966

Na seji dne 17. 10. je delavski svet sprejel naslednje sklepe:

— Za kritje zalog reproduktivskega materiala, predvsem pa jajčnega melanža, se podjetje zadolži pri Kreditni banki v Kopru in najame kratkoročno posojilo 900.000 Ndin za dobo do 31. 12. 1966 po 7% obrestni meri.

— Kot soudeležbo pri koriščenju kredita pri Splošni gospodarski banki SRS Ljubljana za razširitev hladilnice se iz sredstev poslovnega sklada deponira pri Kreditni banki Koper

takoj 1.126.000 Ndin in v prvih dneh januarja 1967 še 477.000 Ndin, kar znaša skupaj 1 milijon 603.000 Ndin. Vse skupaj za dobo 13 mesecev po 6% obrestni meri.

— Dela za izdelavo, dobavo in montažo hladilniške opreme, izolacije cevovodov z vključenim transportom v hladilnici Izola se oddajo podjetju »KLIMA« iz Celja. Ponudba znaša 796.574 Ndin.

— Elektroinstalacijska dela za moč hladilnice, razsvetljava in strelvodne naprave se oddajo podjetju »Elektrovod« Ljubljana. Ponudba znaša 223.768,91 Ndin.

— Dela pri instalaciji mrzle in tople vode v hladilnici se oddajo podjetju »KLIMA« Celje. Ponudba znaša 9.425 Ndin.

Natečajni komisiji so dostavili ponudbe še IMP Ljubljana, »GRADISČE« Ljubljana in Elektro-Gorica, enota Koper, ki pa jih komisija za oddajo del ni osvojila.

— Delavski svet je potrdil prvostopno odločbo za delavca Mitka DIMOVSKEGA iz našega skladišča v Kumanovem s tem, da je razrešen dela v kombinatu z 31. 10. 1966. Odločba je bila izdana po sklepu DE komerciala zaradi odprave delovnega mesta.

Delovno mesto je bilo odpravljeno zato, ker se je promet zmanjšal od 488 ton leta 1964 na 264 ton leta 1966.

Imenovani pa je vložil pritožbo, ker je menil, da je odločba v nasprotju s statutom in z drugimi splošnimi akti podjetja. Člen 42. statuta, točka 6 pa določa, da o prenehanju dela delavcem delovne enote odloča svet DE in to v naslednjih primerih:

če se odpravi delovno mesto, če se trajneje zmanjša delo oziroma poslovanje in če se ugotovi, da delavčeva sposobnost ne zadovoljuje zahtevam delovnega mesta. Zato je delavski svet odločil, da je prvostopna odločba utemeljena.

— Pritožba kapitana m/l Sergia RADMANA, ki je bila vložena zoper odločbo, s katero mu je bilo dodeljeno stanovanje na bivši kokošji farmi in Jagodju, je bila zavrnjena, ker podjetje nima na razpolago boljših oziroma večjih stanovanj. Odločba o dodelitvi stanovanja v Jagodju, ki je bila izdana po sklepu komisije za družbeni standard, ostane v veljavi.

— Zaradi hujše kršitve delovne dolžnosti in samovoljne zapustitve dela, ki traja nad 7 dni, sta bila iz delovne skupnosti Delamaris izključena: Ivan Velčič, ribič na m/l »RIBA«, ki je odsoten z dela od 19. 9. 1966, in Evelino Petek, ribič na m/l »PISANICA«, ki je odsoten z dela od 14. 7. 1966. (Nadaljevanje na 6. strani)

PRAVILNIK

O DELOVNIH NORMAH

1. člen

Ta pravilnik je sestavni del pravilnika o delitvi osebnih dohodkov.

2. člen

Delovna norma odreja določen čas, v katerem povprečni delavec pod normalnimi pogoji izdelava določeno količino proizvodov predpisane kakovosti.

3. člen

Delovne norme so lahko časovne ali količinske. Časovne norme določajo čas za enoto proizvoda, količinske pa količino proizvodov v časovni enoti.

4. člen

Po načinu ugotavljanja so norme tehnične ali izkustvene.

5. člen

Za tista dela, za katera se prvič uvede delo po normi in kjer učinek še ni dokončno izmerjen, se uvede poskusna norma. Delo po poskusnih normah traja lahko najmanj en mesec in največ šest mesecev.

Norma se lahko snema, če se določeno delo opravlja nepretrgoma najmanj 6 dni.

6. člen

Tehnične norme se določijo na osnovi tehničnega predračuna, optimalne zmogljivosti stroja, analize tehnološkega procesa, sodobne organizacije dela, upoštevajoč pri tem higiensko-tehnične okoliščine delovnega mesta, oddelka ali obrata ter tudi čas za počitek in ostale potrebe, t. j. 45 minut do največ 47 minut za 8 ur dela. Pred snemanjem normirec določi organizacijo dela in delovne pogoje delovnega mesta.

7. člen

Tehnične norme se morajo uvesti na tistih delovnih mestih, kjer so dani ustrezni pogoji.

8. člen

Kjer so postavljene tehnične norme, se te ne smejo zamenjati z izkustvenimi.

9. člen

Izkustvene norme se določijo na podlagi statističnih podatkov posameznih operacij, faz dela in tehnološkega procesa za izdelavo določenega proizvoda v določeni delovni enoti.

10. člen

Delovne norme so lahko posamezne ali skupinske. Posamezne norme se odražajo za opravljanje delovnih operacij, ki jih opravlja samo en delavec, skupinske pa za tiste operacije, pri katerih sodeluje več delavcev.

11. člen

Norme veljajo samo za določene pogoje dela. Kolikor se ti pogoji dela začasno ali stalno menjajo, se morajo tudi norme spremeniti. V tem primeru se morajo norme spremeniti najkasneje v roku 15 dni od dneva, ko so se pogoji dela menjali.

V roku iz prvega odstavka pripada delavcu osebni dohodek, obračunan po kategoriji oziroma po urni postavki.

12. člen

Začasne pogoje dela se štejejo:

1. začasna zamenjava stroja,
2. začasno povečanje ali zmanjšanje hitrosti stroja,

3. začasno nujno odstopanje od določene organizacije dela,
4. začasna sprememba tehnološkega procesa.

13. člen

Normirana dela, ki trajajo manj kot 30 minut, se ne obračunavajo po normi.

14. člen

Norme določa tehnična služba, potrjujejo pa jih komisije za norme prizadetih delovnih enot, kot to določa 29. člen pravilnika o delitvi osebnih dohodkov.

15. člen

Ko je norma sprejeta, jo normirec formulira na ustreznem obrazcu, ki mora vsebovati naslednje podatke:

- a) naziv delovnega mesta,
- b) naziv izdelka — faze dela,
- c) urno obračunsko osnovo,
- d) opis delovne operacije, faze dela in delovne pogoje delovnega mesta,
- e) norma ure za število enot,
- f) število točk za število enot,
- g) dopustno višino škarta, kvara ali loma,
- h) čas, ki je potreben za priučitev,
- i) datum veljavnosti.

Normativ podpišeta predsednik komisije in normirec, ki ga je pripravil.

Popis norm je sestavni del tega pravilnika. Število točk za posamezno delovno enoto mora biti v skladu s številom točk za posamezno delovno mesto, kot je predvideno v tabeli kategorizacije delovnih mest pravilnika o delitvi osebnih dohodkov.

16. člen

Za dela postrežbe, donosa, odnosa, dovoza, odvoza, tehtanja, raznih nakladanj in razkladanj se uporabljajo izkustvene norme. Kjer to ni mogoče, se delavcem, ki s svojim delom direktno vplivajo na izvršitev normiranega dela, obračunava zaslužek na podlagi povprečnega doseženega učinka skupine, kateri so bili dodeljeni. Taka delovna mesta morajo biti priložena popisu norm, posameznih faz ali operacij dela, h katerim spadajo.

17. člen

Izkustvene norme (akordi), ki se uporabljajo v več delovnih enotah, so prikazane na posebnem obrazcu skupaj za vse delovne enote in morajo vsebovati naslednje podatke:

- a) zaporedno številko občasne norme
- b) točen opis dela
- c) enoto mere (tone, m³, komadi, itd.)
- d) obračunsko osnovo za enoto
- e) podpise normirca in predsednika komisije
- f) datum veljavnosti.

Izkustvene norme odobri komisija za norme.

Za nepredvidena nujna dela se lahko začasno uvedejo začasne norme, ki se pa morajo naknadno predložiti komisiji v potrditev.

18. člen

Tehnična dokumentacija, na temelju katere je bilo določena norma, se mora hraniti 2 leti.

Normirci odgovarjajo tehničnemu direktorju za kvaliteto in pravilen postopek pri postavljanju norm.

19. člen

Norme se ne morejo menjati pred potekom 6-mesečnega roka od dneva, ko so stopile v veljavo,

Izjemoma se norme lahko menjajo tudi pred potekom roka iz prejšnjega odstavka:

1. če se menja tehnološki postopek dela,
2. če se izvrši reorganizacija dela,
3. če se ugotovi, da je bila storjena računska napaka, ki je bistveno vplivala na postavitev norme,
4. če so posamezne norme tako določene, da se ne morejo dosegati z normalno prizadevnostjo,
5. če se brez povečanja delovne storilnosti posamezne norme presegajo nad povprečjem doseganja norm v podjetju.

20. člen

Spremembe norm lahko zahtevajo:

- a) oddelkovodja za oddelek,
- b) obratni inženirji v proizvodnih enotah, za katere so odgovorni, tehnični direktor za vse proizvodne enote, ki so mu podrejene,
- d) glavni direktor za celotno podjetje,
- e) komisija za proučevanje nagrajevanja,
- f) prizadeti delavci, delovne enote ali sindikalna organizacija.

21. člen

Strokovno vodstvo sektorja za vzdrževanje in energetiko pripravi in sklene pogodbo na podlagi norme ur z vodjem posamezne vzdrževalne delavnice za dela po planu investicijskega vzdrževanja in investicij.

Za izredna in občasna dela izven plana investicijskega vzdrževanja, kot so na pr. določeni remont, nepredvidena popravila strojev in naprav, se določi akord za vsak konkreten primer. Če dela iz predhodnega odstavka kakovostno ali količinsko ne ustrezajo, so izvajalci dolžni opraviti potrebna popravila ali dodelave brez pravice do nadomestila za ta dela.

Pogodba za ta dela se sklene z delovno enoto, ki delo naroči.

22. člen

Pogodba iz prejšnjega člena mora biti sestavljena na obrazcu, ki vsebuje naslednje:

- a) zaporedno številko
- b) naslov naročnika
- c) naziv dela
- d) opis dela
- e) število norma ur v rednem delovnem času
- f) število norma ur v nadurah
- g) pogodbeni znesek na podlagi norma ur in vrednost bruto režijske ure
- h) rok za izvršitev dela
- i) komisijski prevzem
- j) podpis naročnika in izvajalca del.

(Nadaljevanje s 4. strani)

Upravni odbor:

— Na podlagi poročila o poslovanju v I. polletju ter razprave o poročilu so bili sprejeti naslednji sklepi:

1. Služba prodaje sveže ribe naj vodi prodajo svežih rib iz lastnega ulova ločeno od uvoženih in drugih rib.

2. Nabavna služba skupno s komisijo, ki jo sestavljajo Anton Stanič, Stanko Adamič in Jože Furlan, mora napraviti v roku 14 dni od prejema sklepa popis drobnega materiala in rezervnih delov v obratu ribolov ter na eni od prihodnjih sej poročati upravnemu odboru.

3. Nabavna služba naj ne prevzema več v predelavo paradižnikovega koncentrata, ker je lastnega precej na zalogi.

4. Postopoma bomo opuščali proizvodnjo artiklov, ki prinašajo izgubo, n. pr. marmelada in mesne konzerve, ter se bolj angažirali pri proizvodnji juh. V zvezi s prodajo juh je potrebno poiskati možnosti boljšega plasmata in se povezati tudi z detajlistično trgovino.

5. V zvezi z izdajanjem potnih nalogov in izplačilom dnevnic v državi naj vodje sektorjev poostrijo kontrolo nad potovanji.

— Ribičem se zaradi začasne prekinitev ulova na inčune v mraku, ki je trajal do 26. 7. 1966,

Kakovost opravljenih del ugotovi komisija, ki jo sestavljajo:

- predstavnik izvajalca del,
- predstavnika naročnika in
- vodja delavnice, ki je delo opravila.

Če se pogodba iz objektivnih razlogov ne more skleniti vnaprej, mora v tem primeru naročnik pristati na obračun časa, uporabljenega za izvedbo del.

23. člen

Delo, izvršeno po normi, mora ustrezati zahtevani kakovosti. Škart, kvar ali lom ne sme presežati določenega odstotka. Če delavec ali skupina delavcev zaradi presežanja norme povzroči prekomeren odstotek škarta, kvara ali loma, oziroma če izdelki odstopajo od zahtevane kakovosti, se delavcu ali skupini odvzame celoten presežek norme. Če pa je delavec povzročil škodo namenoma ali iz velike nepazljivosti, je odgovoren za nastalo škodo v smislu veljavnih predpisov. Kvaliteto izdelkov ugotavlja kontrolni laboratorij.

24. člen

Oddelki obračunavajo norme na posebnih obračunskih listih, ki morajo vsebovati naslednje:

- a) naziv delovne enote
- b) naziv oddelka
- c) izdelano količino
- d) obračunsko osnovo za enoto
- e) skupni znesek
- f) razdelitev zasluga na posameznika
- g) število delovnih ur (posebej morajo biti prikazane redne ure, norma ure, nadure in nočne ure in ure ob nedeljah in državnih praznikih)
- h) datum
- i) podpis tistega, ki je delo obračunaval
- j) odtegljaje zaradi prekomernega škarta, kvara, loma ali slabe kvalitete izdelka.

Delavec prejme duplikat ali odrezek obračuna. Če se delavec ne strinja z obračunom, lahko v roku treh dni po prejemu zahteva od normirske službe, da ugotovi pravilnost obračuna.

25. člen

Na osnovi obračunskih listov mora delovna enota vsakodnevno vnašati v zbirnik za posamezne operacije — faze dela, izdelane količine, skupni zaslugek ter skupno število delovnih ur (točka g) 27. člena). Zbirnike posreduje delovna enota tehnični službi vsak mesec za pretekli mesec. Zbirnike kontrolira normirska služba, ki sestavi o tem poročilo za pristojne organe in službe.

V Izoli, dne 24. septembra 1966

za čas 7 dni upošteva za izplačilo osebnega dohodka določilo 90. člena pravilnika o delitvi osebnih dohodkov s tem, da se za obračun upošteva povprečje osebnega dohodka enega leta.

— Ponovno se sprejmeta na delo v kombinat Delamaris Ivan Pisak in Lucijan Suran na delovni mesti ribiča.

— V letu 1966 bo šel v višjo šolo za varstvo pri delu v Ljubljani Anton Lampe, v višjo kadrovsko šolo v Kranj pa Marjan Mlekuž.

Upravno-kadrovski sektor bo opravil interni razpis za dve delovni mesti za višjo šolo za organizacijo dela za leto 1966.

R. D.

Osnutek tez o reorganizaciji Zveze komunistov na področju Kopra, Izole in Pirana

Obalni komite ZKS Koper je na svoji prvi seji 26. septembra imenoval komisijo, ki bo na osnovi priporočil IV. plenuma CK ZKJ in V. plenuma CK ZKS koordinirala in zbirala predloge glede bodoče organiziranosti Zveze komunistov na območju naše obale.

V komisiji so: Tomaž Bizajl, Jože Bolje, Olivio Djurdjevič, Ivo Jelačin, Marjan Miklošič, Germano Pečarič, dr. Svetozar Polič, Stojan Ražem, Marjan Vidmar.

V zvezi z razpravo pričakujemo v kratkem objavo zveznih tez, kar pa ne moti, da začnemo že sedaj razmišljati, kakšna naj bo v prihodnje naša organizacija glede na že doseženo stopnjo družbeno-političnega razvoja.

Potrebe po ustrežnejši organiziranosti narekuje predvsem že dosežena stopnja samoupravnih in družbenih odnosov na našem področju. Če dlje časa namreč ugotavljamo, da so idejno-politična vprašanja na območju občin Izole, Kopra in Pirana enotna ter da je potrebna enotna politična akcija za njihovo reševanje.

V poslednjih letih je rast materialne osnove komun odprla nujnost pogledov tako na nadaljnji ekonomski kot družbeni razvoj. Vsi čutimo, da občinske meje postajajo pretesen okvir za izpolnjevanje iz družbene reforme izhajajočih nalog. Življenje samo je že doslej odpiralo določene integracijske procese na vseh območjih, kar ruši komunalne in druge ovire. Ti procesi, ki izhajajo iz samouprave, iz interesa proizvajalcev samih kot osnovnih nosilcev razširjene reprodukcije, pa bodo šli mnogo hitreje, če bodo subjektivne sile spodbujale k nadaljnjim korakom na tej poti. Gre za utiranje poti na področju gospodarstva, družbenih služb in ostalih dejavnosti.

Zveza komunistov je že doslej delovala v tej smeri. Imela je tudi nekaj skupnih posvetov aktivov treh obalnih občin. Potrebno pa je, da gremo dalje. Prvi korak na poti k reorganizaciji Zveze komunistov predstavlja formiranje obalnega komiteja ZKS Koper, ki so ga na skupni razširjeni seji izvolili vsi trije občinski komiteji ZKS Koper, Izola in Piran. Ta je posvetil svojo prvo sejo temu, kako se metodološko lotiti obravnave o reorganizaciji Zveze komunistov.

Osnovno vprašanje v tej zvezi je, kako naj se obalni komite uveljavi kot idejno-politično telo obalnega območja, da bo ob aktivnem sodelovanju članstva dajal resničen impulz pospeševanju družbeno-ekonomskih integracijskih procesov ob obali.

Uveljavljanje obalnega komiteja ZKS bi moralo omogočiti hkrati ustvarjalnejše delo komunistov tudi v bazi, da bi predvidene smotre hitreje uresničevali.

Meje — ločnice komun so vplivale doslej hočeš nočeš tudi na

oženje miselnosti, ki se je omejevala zgolj na občinski okvir in postajala nemalokrat povod za razne lokalistične in podobne težnje. Ker je torej interes delovnih ljudi, da se skladno z razvojem ruši komunalna zaprtost, je nastala potreba, da komunisti na obali idejno-politično enotno delujemo.

Glede na navedeno se odpirajo v neposredni prihodnosti pred članstvom naslednja pomembna vprašanja:

1. kako naj se obalni komite organizira, da bo postal v polni meri politično vodstvo, žarišče, kjer se bo ustvarjalno prenetla politika, sprejeta v Zvezi komunistov, ne pa forum, ki daje le direktive;

2. kako naj obalni komite deluje, da bo spodbujal enotnejši politični in družbeno-ekonomski razvoj obale na osnovi ustvarjalnosti delovnih ljudi in kvalitetnejših samoupravnih odnosov;

3. kako bi se morali organizirati, da bodo sprejeta stališča ZK dejansko odraz neposrednega, tvornega sodelovanja članstva oziroma rezultat predhodnih konzultacij s komunisti in kvalificiranimi institucijami ter organizacijami o stvarnem stanju;

4. ali naj delujejo tudi v okviru obalnega komiteja ZKS, podobno kot pri centralnem komiteju ZKS komisije, ki bi s sodelovanjem širšega kroga kvalificiranih komunistov na demokratični način evidentirale probleme, zbirale gradiva, jih analizirale in primerjale ob borbi mnenj; to bi bila verjetno najboljša pot k odpravljanju slehernega ostanka političnega subjektivizma;

5. kakšno nadaljnjo organizacijsko obliko naj ima obalni komite ZKS Koper; ali naj ima sekretariat, ki bi bil sestavljen iz članov komiteja; če bi formirali sekretariat, bi moral imeti ta samo izvršno funkcijo, izvajal bi sklepe obalnega komiteja in mu dajal predloge za ukrepanje in sklepanje; prav tako bi v primeru uvedbe sekretariata njegovi člani očitno ne smeli imeti drugih funkcij; odpasti bi morala

tudi sleherna odločujoča vloga tega foruma, ker bi s tem samo pasivizirali ostale člane obalnega komiteja;

6. kolikšen profesionalni kader naj ima obalni komite ZKS; ali naj bo politični sekretar profesionalca ali ne; obseg nalog terja v prvem razdobju najbrž polnega vsestransko politično razgledanega človeka, o čemer pa naj se izjasnijo komunisti sami. Glede na potrebo po kvalificiranem političnem delu, ki se kaže v zbiranju in pripravi gradiva za seje komiteja in njegovih organov, nastaja dodatno vprašanje: imenovanje profesionalnega političnega delavca — analitika, ki bi deloval ob širokem sodelovanju ustreznih skupin kvalificiranih komunistov ter že obstoječih institucij in organizacij. Brez sodobnih analiz bi bilo politično delo premalo učinkovito.

7. kakšna naj bo bodoča struktura obalnega komiteja ZKS Koper; ali naj odseva izključno sedanjo strukturo v Zvezi komunistov (delavci, kmetje, inteligenca, moški, ženske, mladina, gospodarske panoge in podobno), ali pa naj bo izhodišče predvsem kvaliteta, ki je edino jamstvo učinkovitosti, čeprav gre včasih na račun strukture; tu pa se seveda ne bi smeli oddaljiti od izhodišča, da mora predstavljati hrbenico v strukturi neposredni kvalificirani proizvajalec.

8. kako naj se oblikuje vez med komitejem in članstvom; kakšne naj bodo posredne in neposredne oblike povezave oziroma učinkovanja; ali bi kazalo morda uvesti notranji bilten glede izkušenj komunistov in organizacij na posameznih področjih.

Z uveljavljanjem obalnega komiteja Zveze komunistov kot idejno-političnega telesa obalnega območja se odpira vprašanje močnejšega učinkovanja samih komunistov v bazi. V tej zvezi gre tudi za vprašanje, kaj s sedanjimi občinskimi komiteji ZK oziroma kako organizirati delo komunistov v treh obalnih sre-

(Nadaljevanje na 8. strani)

(Nadaljevanje s 7. strani)
diših, da bodo uspešneje delovali tako v bazi kot tudi v širšem smislu.

Glede na to, da že sam pojem »občinski« pogojuje določeno utesnjenost v komunalni okvir in tudi etatične poglede na občinski ravni, se odpira vprašanje, ali ne bi kazalo uvesti za posamezna področja treh občin namesto občinskih komitejev obliko krajevnih konferenc z neprofesionalnimi sekretarji. Te bi analizirale od časa do časa celotno idejno-politično problematiko posameznega območja, vmes pa dajale pobudo za sklicanje aktivov komunistov po interesnih sferah. Celotna organizacija ZK bi se v tem primeru pokrivala nekako s področji mestnih skupnosti, imela bi s tem samoupravno osnovo, bila bi samostojnejša in učinkovitejša, ko bi se posluževala oblik aktivov po interesnih področjih.

Terenske organizacije bi bile v primeru organiziranega dela po aktivih bolj ali manj le navez, kjer bi se po potrebi obravnavala določena organizacijska vprašanja (sprejemanje, kaznovanje, članarina, evidenca in podobno).

Oblika aktivov in posvetov komunistov naj bi prišla močnejše kot doslej do izraza tudi v delovnih organizacijah, zlasti tam, kjer imajo več osnovnih organizacij. Tako bi zagotovili bolj ustvarjalno delovanje komunistov.

Če bi razvili navedeno obliko, bi bilo najbrž potrebno poprej izpopolniti proizvodni princip organiziranosti komunistov. Dosedanje izkušnje kažejo, da bi morale osnovne organizacije bolj usklajevati svojo dejavnost v okviru širših proizvodjalnih enot. Sedanja razdrobljenost osnovnih organizacij — v nekaterih kolektivih jih je nad se-

dem — preprečuje njihovo boljše medsebojno povezavo, programirano delo in zlasti še učinkovitejše zavzemanje stališč. Verjetno bi manjše število organizacij lažje obravnavalo določena vprašanja v svojem delokrogu in bi bilo nato bolj pripravljeno za primerjanje mnenj v aktivih.

Ali niso sedanji tovarniški komiteji ponekod forum nad članstvom, kar vpliva na določeno pasivizacijo osnovnih organizacij; ali niso marsikdaj ti komiteji bolj organ vrha kot pa faktor, ki spodbuja aktivnost komunistov na osnovi samoupravnega interesa delovnih ljudi; ali ne bi kazalo zato vpeljati namesto tovarniškega komiteja obliko sekretariata, ki se je marsikje že doslej dobro obnesla?

Kako doseči, da bodo vodstva osnovnih organizacij in višjih organov učinkoviteje delovala med članstvom; kakšne forme sodelovanja naj bi vpeljali, da bi zagotovili izdatnejšo pomoč višjih organov neposredno članstvu; kaj je pričakovati od višjih forumov, da bi zagotovili vsestransko medsebojno učinkovane in kreiranje politike.

Povsem logično je, da ne gre fetišizirati oblik. Oblike same ne bodo mnogo prispevale, če ne bodo izhajale iz vsebine. Bistvo vsebine pa je prav v idejni funkciji Zveze komunistov, ki gradi svoja izhodišča na znanstveno-marxističnih spoznanjih in samoupravni praksi obenem. Organizirati pa se moramo tako, da bomo čim uspešneje delovali v procesu odločanja delovnega človeka, to je v samoupravi. Le tu je moč z neprestano aktivnostjo graditi socialistične družbene odnose in s tem družbeno zavest ljudi.

OBALNI KOMITE ZKS
K O P E R

Tudi embalaža je denar

Komisija za varstvo delovnega reda Kombinata konzervne industrije »Delamaris« Izola je dne 3. 10. 1966 v sestavi: Franc PANGERSIČ, predsednik, Ivan HRVATIČ in Jožica KROPIC, člana, v zadevi Ivana LEBANA, zaradi kršitve delovne dolžnosti na obtožni predlog pravnega referenta Gregorja KIRNA po opravljeni javni obravnavi

odločila:

LEBAN Ivan, rojen 16. 6. 1929, stanujoč v Izoli, Ob starem zidovju 5, zaposlen kot delavec v delovni enoti predelave ribe, je kriv, ker je dne 30. 7. 1966 med delovnim časom brez propustnice in kljub opozorilom vratarske službe ob 18. uri zapustil prostore obrata, s čimer je prekršil delovno dolžnost po točki c/7 začasnih ukrepov o odgovornosti delavcev delovne skupnosti in mu zato komisija izreka ukrep

javni opomin

Obrazložitev: Po prijavi vodje oddelka predelave rib je obdolženec dne 30. 7. 1966 v popoldanski izmeni ob 18. uri zapustil svoje delovno mesto in šel pit. Dne 28. 9. 1966 je bil zaslišan in je povedal, da mu je njegov vodja Bernard Blaževič obljubil, da bo smel prej z dela, potem pa mu je odklonil propustnico, ko jo je zahteval. Zato je samovoljno odšel iz tovarne, ker je pričakoval obisk prijatelja.

Na obravnavi je bil kot priča zaslišan Bernard Blaževič. Po njegovi izjavi je Lebanu obljubil, da ga bo pustil z dela, ko bo glavno delo opravljeno. Okoli pol šestih je Leban zahteval propustnico, ki mu je ni mogel dati, ker je bilo še mnogo dela in malo delavcev. Leban je nato samovoljno zapustil delo in kljub prepovedi vratarja odšel. V svoj zagovor je Leban na obravnavi navajal, da se je slabo počutil in da mu Blaževič ne bi smel odkloniti obljubljenih propustnic. Komisija je mnenja, da postopek obdolženca predstavlja samovoljo, ki ruši red v podjetju. Izrečeni ukrep naj bo obdolžencu resen opomin, da mora zavestneje opravljati svoje delovne dolžnosti.

Nekaj sprememb v nagrajevanju

Delavski svet je na predlog komisije za proučevanje nagrajevanja sprejel več sprememb pravilnika o nagrajevanju.

Z veljavnostjo od 1. aprila 1966 so spremenjena merila za višino osebnih dohodkov v primerih, če delavec nima strokovne izobrazbe, ki je predpisana za njegovo delovno mesto.

Vsa delovna mesta so glede na potrebno strokovnost in težino dela razvrščena v 29 kategorij. Kot osnova za obračun osebnih dohodkov služijo postavke, določene za posamezne kategorije.

Delavcem, ki nimajo strokovne izobrazbe, ki se za določeno mesto zahteva, se osebni dohodki za vsako manjkajočo stopnjo izobrazbe znižajo za 5 % od osnove, ki je za delovno mesto določena.

Poleg visoke, višje, srednje in nižje izobrazbe se za stopnjo izobrazbe šteje tudi nižja strokovna izobrazba s tečajji (administrativnim, računovodskim, trgovskim, laborantskim itd.). To stopnjo bomo imenovali NSI »A«, medtem ko nosi nižja strokovna izobrazba brez tečajev (končana osemletka) naziv NSI »B«.

Delavec lahko pridobi pravico do polnega osebnega dohodka, ki je predviden za njegovo delovno mesto, četudi nima zahtevane izobrazbe, če je na delovnem mestu delal določeno stevilo let.

Če zaseda delovno mesto, za katero se zahteva visoka strokovna izobrazba, delavec z višjo strokovno izobrazbo — 5 let.

Če delovno mesto, za katerega se zahteva visoka strokovna izobrazba, zaseda delavec s srednjo strokovno izobrazbo, se mu po osmih letih dela na takem delovnem mestu zniža odbitek za 5 %, po 15 letih pa se odbitek odpravi.

Če zaseda delovno mesto, za katerega se zahteva visoka strokovna izobrazba, delavec s strokovno izobrazbo NSI »A«, se po desetih letih dela v stroki odbitek zmanjša na 10 %, po 18 letih se odbitek zmanjša na 5 % od osnove. V nobenem primeru pa ta delavec ne pridobi pravice do polnega osebnega dohodka po kategoriji, v katero je njegovo delovno mesto uvrščeno.

Če delovno mesto, za katerega se zahteva višja strokovna izobrazba, zaseda delavec s srednjo, se mu 5 % odbitek odpravi po petih letih. Če pa delovno mesto, za katerega se zahteva višja strokovna izobrazba, zaseda delavec s strokovno izobrazbo NSI »A«, se mu po preteku 13 let dela v stroki zniža odbitek na 5 % od osnove, v nobenem primeru pa ne more prejemati celotnega osebnega dohodka po kategoriji,

v katero spada njegovo delovno mesto.

Ako pa zaseda delovno mesto, za katero se zahteva srednja strokovna izobrazba, delavec z NSI »A«, mu odbitek preneha po 7 letih dela na takem mestu.

Če pa je na delovnem mestu, za katerega se zahteva srednja strokovna izobrazba, delavec z NSI »B«, se mu po sedmih letih službovanja v stroki odbitek zniža na 5 % od osnove po kategoriji, v kateri je njegovo delovno mesto.

Ako zaseda delovno mesto, za katero se zahteva strokovna izobrazba NSI »A«, delavec z NSI »B«, pridobi po petih letih pravico do polnega osebnega dohodka, določenega po kategoriji.

Ako zaseda delovno mesto, za katero se zahteva visoka kvalifikacija, delavec, ki ima samo kvalifikacijo, mu preneha odbitek po sedmih letih. Če pa je na tem delovnem mestu polkvalificiran delavec, se mu po 7 letih dela v stroki odbitek zniža na 5 % od osnove, določene po kategoriji, po 12 letih pa mu pripada celotni osebni dohodek.

Če je na delovnem mestu, za katerega se zahteva kvalifikacija, nekvalificiran delavec, se mu po treh letih službovanja v stroki odbitek zniža na 5 %, v nobenem primeru pa se mu odbitek ne odpravi.

Nekvalificiran delavec, ki zaseda delovno mesto polkvalificiranega delavca, pridobi pravico do polnega osebnega dohodka po kategoriji po treh letih dela na tem mestu.

Delavcem v neposredni proizvodnji, za katere se zahteva kvalifikacija ali polkvalifikacija, so pa nekvalificirani, se odbitek določi na polovico razlike med kategorijo, v kateri je njegovo delovno mesto in sosednjo nižjo kategorijo. To določilo ne velja za predelavce, izmenovodje in skupinovodje.

Kot delo v stroki se smatra delo v komercialni, računovodstvu, tehničnem sektorju, pravni službi in podobno, v isti profesiji pa se šteje delo v kjučavničarski, mizarški, električarski itd. delavnici. Za delo v neposredni proizvodnji se smatra zaposlitev v enem od proizvodnih oddelkov.

V zvezi z navedenimi spremembami je DS sprejel tudi zahtevano strokovno izobrazbo za nekatera delovna mesta.

Delovno mesto	Doslej zahtevana izobrazba	Nova zahtevana izobrazba
Glavni direktor	VSI	VSI-ViSI
Obratni inženir	VSI	ViSI
Vodja priprave dela	VSI	ViSI
Referent v izvozu	VSI-ViSI	ViSI
Vodja referata v izvozu	VSI	ViSI
Vodja špedicije	VSI	ViSI
Področni referent dom. trga	VSI	ViSI
Vodja kadr. soc. sektorja	VSI	ViSI
Operativni vodja vzdrž. in energ.	VSI	ViSI
Vodja ribolovnega obrata	VSI	SSI
Tehnični vodja ribolova	VSI	SSI
Vodja predelave rib in predjedi	VSI	ViSI
Vodja embalažnega oddelka	VSI	ViSI
Oddelkovodja oljarne	VSI	SSI
Vodja skladišča zelenjave	VSI	SSI
Vodja proizvodnje juh	VSI	SSI
Vodja oddelka hranil v prahu	VSI	SSI
Vodja litografije	VSI	SSI
Vodja oddelka pred. sadja in parad.	VSI	SSI

Sprejeta je bila tudi nova razvrstitev nekaterih delovnih mest po kategorijah.

Delovno mesto	Dosedanja kategorija	Nova kategorija
Fakturist	12	14
Sofer poltovornega avtomobila	12	13
Kontrolorka proizvodnje v obratu KOZINA	13	15
Laborant — skladiščnik dišav	12	13
Kapitan prevozne ladje	16	17
Referent v pripravi dela	19	20
Vodja skladišča gotovih izdelkov	20	21
Vodja skladišča surovin in pom. materiala	20	21
Soferji osebnih in tovornih avtomobilov, ki imajo KV ali VK	15	16
Vodja hladilnice v IRISU	16	17
Socialni delavec	17	18

(Nadaljevanje na 10. strani)

Naš obisk v »Školjki« in »Mirni«

Naš delavski svet je na seji dne 23. septembra odločil, naj si člani naših samoupravnih organov in nekaterih služb ogledajo sorodni podjetji: »ŠKOLJKO« v Poreču in »MIRNO« v Rovinju. Po tem sklepu se nas je zbralo skupaj 65 članov kolektiva, ki smo v deževnem jesenskem jutru v dveh avtobusih krenili na pot. Slabo vreme pa ni pokvarilo prijetnega razpoloženja in dobre volje.

V Poreču smo si ogledali tehnološki proces v »Školjki« ter se razgovarjali s posameznimi delavci, člani samoupravnih organov, vodilnimi ter strokovnimi delavci. Pri zajtrku nas je pozdravil direktor podjetja, ki je med drugim povedal, da mu je v posebno veselje to, da ima priliko pogovoriti se s samoupravljavci našega kombinata. Izrazil je željo, da bi se dosežanje tesno sodelovanje teh dveh podjetij še bolj poglobilo, ker so to tudi interesi in koristi obeh koope- rantov. Poudaril je tudi potrebo, da bi samoupravni organi obeh podjetij vodili enotno politiko, glede ribolova in nagrajevanja ribičev. Izrazil je tudi mišljenje, da bi lahko organizacija dela še izboljšala in da ne bi prihajalo do nepotrebnih stroškov na eni in drugi strani, ter da nas razdalja v lokacijah podjetij pri našem sodelovanju ne more motiti. To sodelovanje se lahko izpopolni do stopnje, kot da bi bilo to eno podjetje, je zaključil svoj nagovor direktor »Školjke« v Poreču.

Za dobrodošlico se je v našem imenu zahvalil vodja GRS tov. Zvonko Grahek, ki je poudaril, da je tudi naša želja, sodelovati

SPREMEMBE V NAGRAJEVANJU

(Nadaljevanje z 9. strani)

Ta razdelitev se prizna in obračuna od 1. aprila 1966.

S 1. julijem 1966 je bilo odpravljen delovno mesto »vodja priprave rib«, ki je bilo v 19. kategoriji, ter dve delovni mesti »skupinovodje priprave rib«, ki sta bili v 16. kategoriji. Ustanovljeni sta bili dve delovni mesti »izmenovodje priprave rib«, ki bosta v 18. kategoriji.

Od oktobra 1966 je v veljavi nova pripravniška doba, in sicer za delavce z visoko in višjo strokovno izobrazbo traja ta doba 12 mesecev, za delavce s srednjo strokovno izobrazbo ali kvalifikacijo pa 6 mesecev. Po končani pripravniški dobi prejema delavec eno leto osebni dohodek, ki je za eno kategorijo nižji od tistega, ki je določen za njegovo delovno mesto.

še naprej in to sodelovanje izpopolnjevati. Predsednik našega delavskega sveta Tomaž Pavletič je ob zaključku izročil naše darilo, to je bila umetniška slika, in povabil samoupravne organe iz »Školjke«, da nas obiščejo in si ogledajo naš kombinat, naše naprave in naš tehnološki proces dela. Izrazil je tudi željo, da bi se ti začetni stiki med samoupravnimi organi nadaljevali in prišli v tradicijo, saj bi to samo koristilo našemu delu.

Iz Poreča smo nadaljevali pot v Rovinj. V »Mirni« so nas že ob vходу v tovarno pričakali namestnik direktorja, predsednik delavskega sveta in predsednik sindikalne podružnice. Razdeljeni v skupine smo si ogledali izdelke iz tovarne, ki zaposluje nad 1.600 delavcev, ukvarja se pa samo z ribolovom in predelavo rib. Razmere in pogoji dela v njihovem podjetju so v marsičem drugačni kot pri nas, verjetno jim tako najbolj ustreza. V začetku letošnjega leta so dogradili hladilnico, ki lahko sprejme 350 vagonov rib in je stala milijardo starih dinarjev.

Z njihovimi samoupravnimi organi smo imeli razgovor v restavraciji »Školjka«, kjer smo drug drugega obsipali z vprašanji. Na naša vprašanja je predvsem odgovarjal in nam pojasnjeval delo namestnik direktorja. Ob zaključku je imel pozdravne besede predsednik delavskega sveta »Mirne«. Tudi tu je naš predsednik delavskega sveta podaril umetniško sliko in se zahvalil za gostoljubje in prijazen razgovor ter povabil samoupravne organe tega podjetja, da nas obiščejo. Obisk bo verjetno že konec oktobra, s tem nam bo dana prilika, da se oddolžimo za gostoljubje, ki smo ga bili na tem obisku deležni.

V popoldanskem času smo si skupno s predstavniki »Mirne« ogledali otok Katarina in Crveni otok. V prijetnem razpoloženju je beseda še bolj prosto tekla, tako da smo res povezali koristno s prijetnim, kar nam bo ostalo v najlepšem spominu. Skupina balincarjev, ki jo je vodil Zarko Višnjič, je odigrala prijateljsko srečanje z njihovo ekipo. Zmagali so balincarji iz Rovinja, kako tudi ne, saj njihova ekipa igra v republiški ligi. Rovinjčani so izrazili tudi željo, da bi se ob njihovem obisku v Izoli pomerili s člani našega kolektiva v raznih športnih disciplinah, zato naša sindikalna podružnica tudi v tem pogledu skuša ustreči našim gostom in pripraviti primerne ekipe.

Ker je bilo treba naslednjega dne na delo, smo morali zapusti-

ti Rovinj že kmalu po 21. uri, čeprav je bila zabava s plesom na višku.

Ekскурzija je dosegla svoj cilj, to je zблиževanje samoupravljavcev podjetij s sorodno dejavnostjo in spoznavanje problemov, kakor tudi njihovo reševanje.

DR

Organizacija civilne zaščite

(Naloge službe reda in varnosti)

Ko smo začeli v »Našem glasu« objavljati članke o organizaciji civilne zaščite, smo v prvem članku našli vse službe, ki jih zajema industrijska civilna zaščita. Pisali smo že o nalogah obveščevalno alarmne službe, sanitetne službe, službe RBK in inženirsko tehnične službe. Danes pa bomo opisali naloge službe reda in varnosti.

V primeru elementarne nevarnosti, ki lahko zadene območje naše komune, ali pa večjega požara v podjetju, ko je potrebno aktivirati vse službe civilne zaščite, stopi v akcijo tudi služba reda in varnosti, ki ima predvsem naslednje naloge:

— fizično zavaruje podjetje, njegove objekte in obrate, proizvode ter vse drugo pred sabotajami, diverzijami in drugimi sovražnimi dejavnostmi;

— preprečuje paniko in dezorganizacijo v proizvodnji in akcijah civilne zaščite, kontrolira in izvaja naloge civilne zaščite, vzdržuje red med alarmom, preprečuje kraje in druge vrste kriminalitete;

— vzdržuje red na krajih, kjer odstranjuje ruševine in druge akcije enot industrijske civilne zaščite.

Sodeluje s teritorialnimi službami reda in varnosti in Ljudsko milico. Organizira in vodi vzgojo enot reda in varnosti in jih usposablja za izvrševanje nalog pod pogojem RBK kontaminacije (okuženje).

Poleg navedenih nalog služba reda in varnosti opravlja še druge naloge, ki se tičejo čuvanja družbenega imetja, in vse tiste naloge, ki se pojavijo pri opravljanju navedenih nalog.

V organizacijskem pogledu je služba urejena tako, da ima že vnaprej določene stražarje, ki imajo nalogo, da v primeru potrebe zavarujejo naše premoženje, zato so ti stražarji določeni iz vrst članov našega kolektiva.

VZ

Poslovanje blagajne vzajemne pomoči

Pri naši sindikalni podružnici je bila meseca junija 1962 ustanovljena blagajna vzajemne pomoči, ker smo čutili potrebo, da bi ljudem pomagali. Od ustanovitve pa do danes so se pokazali lepi uspehi te blagajne, saj se je včlanilo 333 članov kolektiva. Od

vpisanih članov je 170 aktivnih, to so tisti, ki redno plačujejo svoje mesečne vloge. Povprečje mesečnih vlog se giblje okrog 200.000 Sdin. Tudi dvig vlog se ujema z vložnimi vlogami, tako da je glavnica v enakem sorazmerju.

Kako se stekajo sredstva v BVP

od vpisanih 333 članov je	din	33.300
dotacija sindikata blagajni	din	534.790
od obresti na hranilni knjižici	din	86.977
od vlog članov	din	5.631.110

Skupaj: din 6.286.177

Od skupnega zneska 6.286.177 je bilo izplačano:

dvig vlog članov	din	3.546.420
izpisi iz BVP	din	487.300
socialna pomoč članom kolektiva iz dotacije	din	32.000
nagrade blagajniku iz dotacije	din	40.000
za vrnitev posojila iz dotacije	din	25.000
za vrnitev posojila iz obresti	din	5.800
nagrade blagajniku za odtegljaje iz obresti	din	30.000

Skupaj: din 4.166.520

Od septembra 1962 do konca septembra 1966 so bila izplačana posojila 624 članom BVP, in sicer:

V letu 1962 je dobilo posojilo	50 članov	din	1.156.000
V letu 1963 je dobilo posojilo	135 članov	din	3.124.000
V letu 1964 je dobilo posojilo	178 članov	din	4.825.000
V letu 1965 je dobilo posojilo	158 članov	din	4.569.000
Do 30. 9. 1966 so dobili posojilo	103 člani	din	2.990.000

Skupaj: din 16.664.000

Blagajna vzajemne pomoči razpolaga trenutno z naslednjimi denarnimi sredstvi:

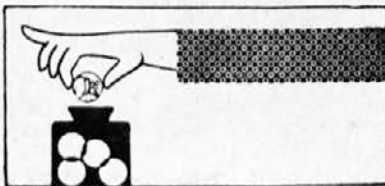
od vlog članov	din	1.597.390
od dotacije	din	437.790
od vpisnin in obr.	din	84.477
Skupaj:	din	2.119.657

Ta razpoložljiva denarna sredstva se nahajajo:

na hranilni knjižici pri Kreditni banki	din	808.977
denar v obtoku — posojilu	din	1.304.000
denar v blagajni	din	6.680
Saldo dne 30. 9. 1966	din	2.119.637

Blagajna vzajemne pomoči posluje že dobra 4 leta, vendar je še mnogo članov kolektiva, ki zanj njo ne vedo, če pa že vedo, se zanj njo premalo zanimajo, ker sindikalni odbori v nekaterih oddelkih za to zelo malo ali pa nič ne storijo. Potrebno bi bilo, da bi sindikalni odbori to vprašanje obravnavali in ga prikazali kolektivu v takšni luči, kot zasluži. Prav gotovo bi se v oddelkih, kjer je bilo včlanjevanje v BVP zanemarjeno, našlo še mnogo

ljudi, ki bi jim bila ta pomoč dobrodošla in bi bili s tem zadovoljni, kot so mnogi, ki so člani te blagajne že 4 leta. F. L.

Gradnja zbirnega kanala

VOLITVE V SKUPŠČINO KOMUNALNE SKUPNOSTI SOC. ZAVAROVANJA KOPER

Naše podjetje tvori samostojno volilno enoto za volitve članov v Skupščino komunalne skupnosti socialnega zavarovanja Koper. Skupščina bo štela 55 članov in se voli povprečno na 837 zavarovancev en član skupščine. Na naše podjetje odpadeta dva člana. V podjetju je volilno telo najvišji samoupravni organ, to je delavski svet, ki je izvolil Milana NARDINA, vodja mizarke delavnice, ter Romano PALČIČ, predelavko v enoti predelave rib.

Tov. Milan Nardin je bil že v pretekli mandatni dobi član te skupščine.

Po istem postopku kot v Skupščino socialnega zavarovanja je delavski svet na isti seji, to je 17. 10. 1966, izvolil dva člana v svet zavarovancev Komunalne skupnosti socialnega zavarovanja za območje Izola. Izvoljena sta bila Gregor KIRN, pravnik, in Anton LAMPE, varnostni tehnik, oba iz delovne enote upravnih služb.

Svet zavarovancev je pristojen, da obravnava problematiko s področja zdravstvenega zavarovanja in zdravstvenega varstva ter daje predloge Skupščini komunalne skupnosti, spremlja poslovanje skladov zdravstvenega zavarovanja, ugotavlja uspehe in pomanjkljivosti tega poslovanja v občini. Svet sodeluje tudi pri realizaciji sklepov Skupščine skupnosti.

DR

MALI OGLAS

Prodaj kuhinjsko kredenco, mizo in štiri stole, vse v dobrem stanju in po ugodni ceni. Informacije v uredništvu »NASEGA GLASA«.

NOVICE IZ TUJINE

Celoten svetovni ulov rib znaša danes 52 milijonov ton, računajo pa, da se bo do leta 2000 povečal na 150 milijonov ton. Sovjetska zveza bo k temu rezultatu prav gotovo precej pripomogla, saj iz leta v leto povečuje ulov rib:

1950 1,7 milijona ton
1955 2,7 milijona ton
1960 3,5 milijona ton
1964 5,1 milijona ton

Tudi proizvodnja ribjih konzerv iz leta v leto narašča, medtem ko je število zaposlenih skoro nespremenjeno. Proizvodnja ribjih konzerv znaša ca. 1 milijardo doz letno, izvoz pa je naslednji:

riba 115.000 ton
ribje konzerve 53,7 milijona doz
raki 17,2 milijona doz
kaviar 523,4 ton

Proizvodnja globoko zmrznjene ribe znaša ca. 1,2 milijona ton.

PROIZVODNJA RIBJE MOKE V SVETU

Svetovna proizvodnja ribje moke je znašala leta 1963 2.500.000 ton. Moderna tovarna za ribjo moko proizvede iz ene tone sveže ribe povprečno 200 do 220 kg ribje moke in pri tem porabi 600 do 800 kg pare in 25 do 35 kWh.

Največ obratov za predelavo ribe v ribjo moko ima danes kapaciteto pod 5 ton sveže ribe na uro, vendar kapaciteta največjih obratov ne presega 20 ton sveže ribe na uro.

Največ tovarn za ribjo moko z največjo kapaciteto je v Peruju, kjer imajo specializirane ladje, ki lovijo ribo samo za predelavo v ribjo moko. Nekatere ladje so opremljene tudi z napravami za izdelovanje ribje moke. Take ladje producirajo danes že 12% celotne svetovne proizvodnje ribje moke.

Od celotnega svetovnega ulova rib predelajo danes ca. 30% v ribjo moko. Te številke povedo, da bodo z izgradnjo še kakšnih 100 do 200 velikih obratov za ribjo moko morali majhni obrati zaradi nerentabilnosti prenehati obratovati, saj bo cena moki temu primerno še bolj padla.

KONZERVIRANJE RIB NA LADJI

Francozi so zgradili za Sovjetsko zvezo tri ribiške ladje, na katerih so tudi vse naprave za konzerviranje rib, za proizvodnjo ribje moke in olja in za globoko zmrzovanje rib. Obrat za predelavo ribe ima 1200 m² in napravi vsak dna 100.000 doz konzervirane ribe. V tej tovarni je zaposlenih 166 ljudi. Seveda je pre-

delava ribe zelo mehanizirana. Ko predelujejo sardelo, je le-ta mehanično oprana in obglavljena, vendar jo ročno zlagajo v doze. Pranje doz, sušenje in etiketiranje je tudi mehanizirano, medtem ko je pakiranje doz v kartone še ročno.

SPORTNI RIBOLOV V ZDA

V ZDA je registriranih 6 milijonov 198.000 športnih ribičev, ki so leta 1960 ujeli 700.000 ton rib. To pomeni, da je vsak športni ribič ujel v lanskem letu povprečno 100 kg rib. (Enoletni nešportni ulov v Jugoslaviji znaša približno 25.000 ton).

UVOZ IN PORABA RIBJIH KONZERV

Uvoz in poraba ribjih konzerv v nekaterih državah zahodne Evrope, izražena v 1000 tonah, sta bila v letu 1964:

	Uvoz	Poraba
Avstrija	9,4	9,4
Belgija	19,7	21,6
Danska	1,5	4,8
Finska	2,3	5,2
Francija	30,1	88,9
Zahodna Nemčija	42,8	86,6
Nizozemska	6,2	7,4
Italija	21,5	87,8
Norveška	0,1	4,3
Spanija	0,3	25,7
Svedska	5,0	23,1
Švica	10,5	10,6
Anglija	80,7	77,1
ZDA	64,2	543,8

PORTUGALSKI IZVOZ KONZERVIRANE SARDELE

Portugalska je izvozila v letu 1965 61.382 ton konzervirane sardele v olju. V primeri z letom 1964

pomeni ta številka 11% povečanje. V istem letu je Portugalska izvozila samo v Zahodno Nemčijo 18.189 ton. V izvozu Portugalske v Zahodno Nemčijo predstavlja ta artikel 30% celotnega izvoza.

ZAHODNA NEMCIJA SUBVENCIONIRA SVOJE RIBISTVO

Za napredek ribištva je Zahodna Nemčija v svojem proračunu predvidela kot subvencijo 34,5 milijona DM, ali preračunano v dinarje 10.871.250.000 Sdin. Subvencija oziroma pomoč se nanaša na regres za gorivo, na zmanjšanje obrestne mere za kredite, ki jih koristi ribištvo, za raziskave lovnih področij itd.

PRODAJA SVEŽE RIBE IN REKLAMA

V Zahodni Nemčiji imajo tudi oglasi v časopisih precejšen pomen za pospeševanje prodaje sveže ribe. Pravijo, da je tovrstna reklama posebno koristna v mesecih brez »R«.

(»AFZ« Allgemeine Fischwirtschaftszeitung 1, 12, 13, 15, 16/1966)

ZAHVALA

Tovariši Jože LICAN, Bruno ZARO, Jože CEBOHIN, Peter POCEKO in Marija HORVAT se zahvaljujemo našemu sindikalnemu odboru za denarno podporo, ki smo jo dobili v času bolezni.

S svojim delom bomo tudi v bodoče upravičili razumevanje, ki ga je pokazal sindikalni odbor v naši stiski.

Tovariša Božič in Frank pri praženju kave

31 let pri ribah

V našem kombinatu imamo veliko dobrih starih delavk, ki so vso svojo delovno dobo prebile v eni od tovarn, ki tvorijo današnji kombinat. Ena izmed teh je tudi Marija KLOBAS, ki bo ob letu praznovala 50-letnico rojstva. Ker se pa pripravlja za pokoj, se ob tej priložnosti spominimo delavke, ki je prišla v »ARRIGONI« pred 31 leti.

Marija Klobas je bila rojena 30. julija 1917 v vasi Lanišče pri Buzetu. V družini, kjer je bilo 10 otrok, je bilo kmalu premalo prostora za vse in tudi Marija je morala kmalu po svetu, zlasti še, ker je kmalu izgubila starše. Mati ji je umrla, ko je bila Marija stara 3 leta.

Ze v zgodnji mladosti je mnogo trpela, zlasti zaradi rahitisa, ki ji je za vedno pustil okvare na desni nogi, kar so ji popravili šele kasneje z operacijo. Sedaj je invalid II. stopnje.

Zaradi težkih življenjskih razmer doma se je preselila k svoji sestri v Izolo. Ko je bila stara 17 let, se je zaposlila v bivšem »Arrigoniju« 28. 9. 1935.

Spominja se, da je bila zelo majhna in slabotna, ko so jo sprejeli na delo, in kadar jo je videl takratni direktor, ji je v italijanščini rekel:

»Ti si majhna, v tovarni je pa treba delati in tekati.«

V 31 letih svojega dela v tovarni ni nikoli zamudila službe niti za pet minut. V tistih časih je redno delo trajalo po 14 do 16 ur na dan. Spominja se, da je nekoč prišel k njej direktor in jo vprašal:

»Ti mala, kako je?«

Odgovorila mu je, da ribe smrdijo, direktor jo je odredil na drugo delo in tako je eno leto čistila želve. To delo je bilo zanj lažje, ker ga je opravljala sede. Tudi zaslužek je bil takrat dober. Kot pridna delavka je imela vedno boljšo plačo od drugih. Ker so v podjetju vedeli, da je revna, in da s svojo plačo vzdržuje še svoje mlajše brate in sestre, so ji vsestransko pomagali. Spominja se, koliko večja disciplina je bila nekoč. Ko so prišle delavke-novinke, tri mesece niso niti spregovorile, kaj šele da bi ugovarjale, kakor delajo danes. Sedaj je vse drugače, takrat tudi norm ni bilo, zato pa je disciplina nadoknadila vse in so veliko bolj delali. Kdor ni bil discipliniran, je bil kmalu kaznovan s tem, da je po tri ali tudi več dni ostal doma brez zaslužka.

»Takrat je bilo res težko dobiti službo in ni bilo kaj izbirati, ker dela ni bilo druge kot v Arrigoniju, zato smo morali biti res pridni, če smo si hoteli obdržati zaslužek. Vendar smo bili vsi zadovoljni in živeli kot ena družina. Nobeno delo ni bilo pretežko in delali smo z veseljem, čeprav po 14 do 16 ur na dan. Bili smo bolj veseli kot sedaj, ko delamo manj kot 8 ur.« Tako pravi Marija.

Med drugo svetovno vojno so jim doma v Buzetu Nemci požgali še tisti domek, tako da so ostali brez vsega.

»Od desetih otrok nas živi še sedem in vsi smo raztreseni po svetu, ker smo morali za kruhom. Povedati moram, da sem bila vse življenje revna in sem še danes. Bolna sem in žalostna, ker nimam stanovanja, obnemogla in utrujena in zelo težko delam. Rada bi šla v pokoj. Rada bi dobila tudi stanovanje, vsaj kuhinjo in sobico, da bi mirno uživala pokoj. Upam in želim, da se mi bo po 31 letih dela ta želja izpolnila.«

V tovarni imamo še veliko takšnih in podobnih delavk, ki so mlajšim lahko za vzgled, Mariji pa želimo, da bi se uresničile njene skromne želje.

IMENOVANJA

Delavski svet Kombinata »Delamaris« je na seji dne 17. oktobra 1966 imenoval člane v Skupščino komunalne skupnosti socialnega zavarovanja, ki jih delegira v ta organ naša gospodarska organizacija.

Po obravnavanju predlogov sta bila v Skupščino komunalne skupnosti socialnega zavarovanja imenovana:

Enakovredno ribje meso!

Naše prodajalne mesa so v zadnjem času slabo založene. Govedino lahko dobimo vsak dan, za druge vrste mesa pa je precejšnja stiska. Pravo srečo imamo, če dobimo košček svinine ali teletine, ker tudi piščancev ni na pretek. Prav zato kaže mnogo pogosteje seči po ribah. Nekateri menijo, da so ribe manj hranilne kakor meso. Povprečno vsebuje 100 gr čistega mesa 18 do 20 gr proteinov. (Ženska potrebuje na dan 35 gr proteinov, seveda če opravlja delo, ki ne izčrpa pretirano.)

Po hranilni vrednosti so ribe enake mesu in zato brez predhodkov kupujemo zmrznjene ribe.

Meso rečnih in morskih rib vsebuje tudi zelo veliko vitamina A in B, medtem ko je v mesu zelo malo vitamina A, vitamina D pa sploh ni v njem. Vitamin B pa dobimo tako v mesu kakor tudi v ribah.

Od mineralnih sestavin je v ribi približno toliko fosfora, magnezija in kalija kakor v mesu. V ribjem mesu pa je več kalcija, zato pa manj železa kakor v mesu. Glede na mineralne sestavine lahko rečemo, da je vrednost ribjega mesa enaka drugemu živalskemu mesu.

Razmerje v kalorični vrednosti med posameznimi vrstami rib in mesa je zelo različno. Tako na primer daje 100 gr lososovega mesa 210 kalorij, t. j. približno toliko, kolikor 100 gr mesnate šunke, 100 gr ščuke pa dà 78 kalorij itd.

Torej bomo glede na razmero visoko hranilno vrednost rib in glede na njihovo ceno pogosto segali po njih. Naj vas ne moti, če so ribe zmrznjene, saj so prav tako okusne in morda celo manj nevarne kakor sveže. Saj vemo, da zmečejo ulovljene ribe že na ladjah v komore za globoko hlajenje. Seveda pa ne smemo zmrznjenih rib kupovati na zalogo, ker nam v tem primeru tudi hladilnik ne pomaga. Ko se riba odtaja, jo moramo porabiti. Nikakor je ne smemo pustiti, da še enkrat zmrzne. Če pripravljamo zmrznjene ribe, jih lahko narežemo na rezke, ne da bi čakali, da se odtalijo, jih osolimo in povaljamo v ajdovi moki, da ostanejo pri pečenju lepo skupaj!

Milan NARDIN, vodja mizarске delavnice, in

Romana PALČIČ, predelavka v oddelku predelave rib.

V svet zavarovancev pa je delavski svet imenoval:

Gregorja KIRNA, pravnika v kombinatu, in

Antona LAMPETA, varnostnega tehnika.

Epigram o problemih

*Moto: Malo za šalo,
malo zares,
če bo pomagalo
ozdravit' to zmes*

*Nesrečna lokacija naša je kriva
za hude probleme in skrb kolektiva,
se smola drži nas tako krčevito,
kar danes zravnamo, je jutri že zvito.*

*Vso našo dejavnost diktira nam morje,
popravljamo ladje in stare motorje,
ko rabimo tuno, lovimo inčune,
sardela ne prime tud'kadar ni lune.*

*Ko stiska za ribo vrhunec doseže,
ko niti inčuni več nočejo v mreže,
ko nič več Japonci ne dajo nam tune,
problem se rešuje v okviru »štacune«.*

*Od Rusov kupili smò raznih sort ribe,
transporti po morju in prek Kotoribe
hladilnice so napolnili pri priči
s škombri, sardino, sledmi in osličji.*

*Ko naše so ribe odkrile zaroto,
hotele oprati so tako sramoto,
zagnale se v mreže so s takim elanom,
da flota se znašla je krepko nad planom.*

*Iz stiske za ribo — obilje nastane,
rodi nam probleme in zmeša nam plane,
in vsak, ki planira, le s tem naj računa,
da plan je nesmisel v kraljestvu Neptuna.*

*O skrajšanem urniku teče beseda,
zato komisija neumorno zaseda,
ko drugi uživajo proste sobote,
za nas so nadure edine dobrote.*

*Problem komerciale je tema hvaležna,
saj ta je očetovske brige deležna,
izdatno marendo, moralno podporo
ne išče v menzi, ker bliže je Doro.*

*S problemom mizernega voznega parka
ne pridemo onstran globokega jarka,
če v kratkem ne rešimo te težke krize,
bo treba kupiti karjole in cize.*

*Problem embalaže nas kronično tare,
mašine imamo vse bolne in stare,
kako naj bo doza brezhibno zaprta,
če norma in plača med sabo sta sprta.*

*Smo stroje po celi Evropi iskali,
da strojno bi ribe ob glavo dajali,
smo sila humani se tu pokazali,
in dnevnicke raje kot stroj plačevali.*

*Se vrsta problemov težave nam dela:
pokvarjena guma in slana sardela,
razprave o tem so zdaj prava naslada,
pri tem pa nam delovna vnema spet pada.*

*Smo boj napovedali vsem primitivcem
in trdo na prste stopili vsem krivcem
čezmernega škarta ter vsem zabušantom,
ki glavna opora so tud' intrigantom.*

*Strokovnost narašča z veliko brzino
in študij pri nas gre v strašno širino,
še večji je skok pri procentu bombaže,
zakaj nam je treba še take blamaže?!*

*V brezkončnih razpravah si iščemo krivce,
z užitkom drug drugemu mučimo živce,
precizno zamahni — po revežu udri,
le to nam je važno, kdo koga »nadmudri«.*

*Ko zmanjka problemov, jih brž naredimo,
da le na sestankih lahko spet sedimo,
smo v stanju po ure in ure čvekati,
če treba nekemu nagrado je dati.*

*Le v slogi je moč, so že včasih dejali,
morda bi še mi si to geslo izbrali,
in manj samovolje, pa več discipline
lahko bi vnesli med naše vrline.*

*Za vsak nov problem se rodi komisija,
ki čas dragoceni neutrudno zabija,
ker kaže, da sodit bo treba tud' to poezijo,
napravimo vseh komisij komisijo.*

Občni zbor balinarjev

Pred občnim zborom so še eno vrgli

V nedeljo, dne 23. oktobra, so se na povabilo pripravljalnega odbora zbrali v Izoli prijatelji balinanja in ustanovili svoj klub, ki je na tem ustanovnem občnem zboru dobil ime športno balinarsko društvo »JADRAN« Izola.

Predsednik pripravljalnega odbora, znani balinarski veteran tov. Drago KAVČIČ, je uvodoma povedal nekaj iz zgodovine balin-carstva pri nas ter o nastanku zamisli, kako bi balinanje v Izoli spravili na strokovnejšo raven in mu dali športni okvir.

Prvi iniciativni odbor je nastal že leta 1962, vendar zaradi premajhnega razumevanja nekaterih, ki naj bi ta šport podprli, odbor ni mogel naprej in se je tudi razšel.

V letu 1964 se je na pobudo kegljaškega kluba v Izoli ponovno formiral pripravljalni odbor in od kegljačev tudi dobil 40.000 din kot začetni delež pri zbiranju sredstev za ureditev balinarskih stez. Te akcije pa niso podprle ne gospodarske organizacije niti sindikati, zato je propadla.

Aprila letos se je zopet sešlo sedem najbolj vnetih balinarjev, ki so svojo zamisel obrazložili predsedniku športne zveze v Izoli tov. Borisu Debeljaku, ki je pokazal razumevanje in tudi nudil pomoč, zato je odbor iz tega na-

slova dobil 200.000 Sdinarjev. Pri zbiranju sredstev so nudili pomoč tudi občinski sindikalni svet ter večina sindikalnih podružnic v naši komuni. Največ pomoči pri gradnji dvosteznega igrišča je nudilo gradbeno podjetje »Stavbenik«, ki je nameravalo uporabiti igrišče za tekmovanje ob športnih igrah gradbincev. Do tega tekmovanja balinarjev sicer ni prišlo zaradi slabega vremena, vendar so ravno te športne igre pospešile gradnjo, ki je bila opravljena v rekordnem času 21 dni, čeprav je bilo predvideno, da bo balinišče končano v prihodnjem letu.

Tov. Drago Kavčič se je v imenu pripravljalnega odbora zahvalil vsem dosedanjim sodelavcem in darovalcem, obenem pa apeliral na vse ostale, ki so svojo pomoč obljubili, da jo čimprej urednično, kajti sredstva so še potrebna.

Na kraju so bili izvoljeni organi tega kluba, in sicer v upravni odbor: predsednik Ludvik VI-TEZ, podpredsednik Bojan REHBERGER, tajnik Jože POČKAJ, blagajnik Ivan FABIJANCIC, gospodar Dino GORELA. V tehnično vodstvo, to so sodniki, trenerji in drugi, so bili izvoljeni: Drago KAVČIČ, Slavko DEMSAR, Kuzma MOHOROVIČIČ, Danilo KARSIC, Mirko MRŠNIK in Lande BUCINEL.

V nadzorni odbor pa so bili izvoljeni: Joško SAIN, Franc BASA in Jože BUH.

Novoizvoljenemu odboru želimo čim več uspeha, vsem prijateljem tega lepega športa pa čim več »puntov«.

DOTACIJE

Sindikalni odbor je odobril iz svojih sredstev dotacije nekaterim klubom, ki ne dobijo dovolj sredstev iz skupnega sklada pri Občinski športni zvezi.

Športnemu klubu balinarjev je odobril 50.000 Sdin kot prispevek za ureditev dveh stez za balinanje v Parku Arrigoni.

Nogometnemu klubu Izola je odobril 44.000 Sdin za nabavo razne opreme.

Kegljaški sekciji »Delamaris« je odobril 30.000 Sdin za plačilo treningov in tekmovanj.

Mladinskemu aktivu v kombinatu 54.100 Sdin za kritje računov ob obisku mladine iz »Kolinke«.

Občinskemu odboru ZB NOV je bilo odobreno 20.000 Sdin kot prispevek za kritje stroškov ob praznovanju dneva borcev.

DOBILI SMO RIBIŠKO SOLO

V »Našem glasu« smo že meseca maja letos obvestili naše bralce o ustanovitvi ribiške sole. V začetku oktobra je šola že začela s svojim delom, zato so nam prve ugotovitve že znane.

Sola bi namreč lahko sprejela še nekaj učencev, če bi se leti takoj vpisali. Za vpis v šolo so naslednji pogoji:

1. popolna osemletka,
2. starost od najmanj 15 do največ 20 let,
3. zdravstvena sposobnost za službo na morju,
4. zagotovljena štipendija.

Učenje bo trajalo 3 leta. Po končani šoli pridobi učenec kvalifikacijo ribiča oziroma ribiča-motorista, s tem pa tudi pogoj, da pozneje postane vodja (kapitan) ribiške ladje.

V prvem letu je pouk enoten za vse učence. V drugem in tretjem letu pa je pouk ločen, za motoriste posebej in za ribiče posebej.

Kombinat je pripravljen podeliti še nekaj štipendij učencem te šole, zato opozarjamo tiste mladince oziroma starše, ki so razpis zamudili, da pohite.

Vse informacije lahko dobite na šoli ali v upravno-kadrovskem sektorju kombinata »Delamaris«.

JAVNA ZAHVALA

V julijski številki »Našega glasa« smo objavili zahvalo vsem, ki so ob požaru v skladišču paradiznika in embalaže pomagali pri gašenju. Ob objavi te zahvale nismo imeli na razpolago imen vseh reševalcev in smo objavili samo tista, za katera smo vedeli. Prosimo vse, ki smo jih takrat nehote izpustili, da nam to oprostite, kajti tudi njim gre vsa zahvala za uspešno in požrtvovalno reševanje.

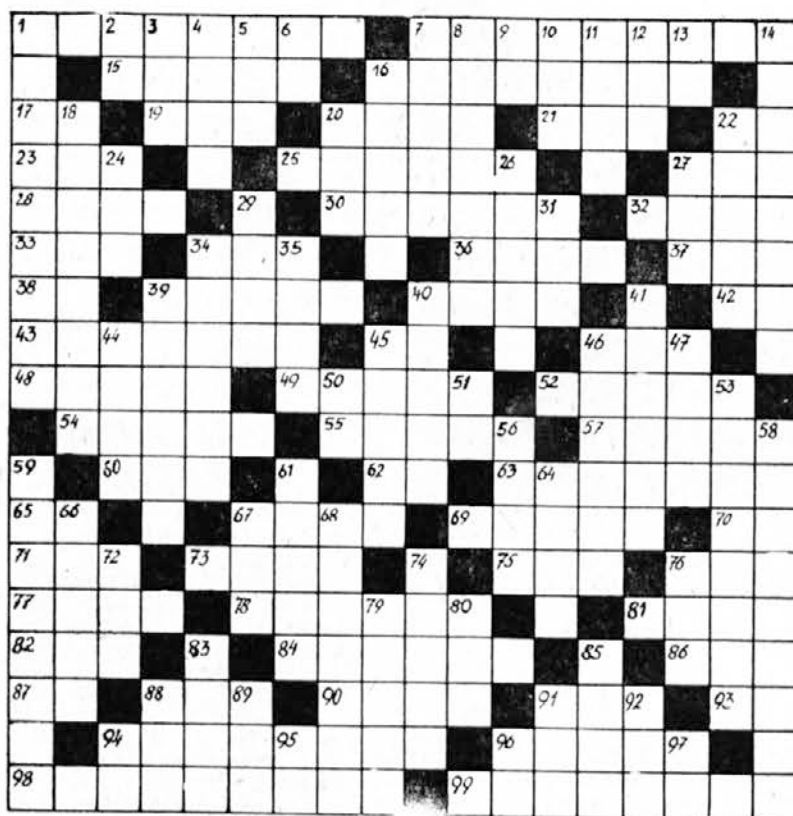
Vse prizadete prosimo, da vzamejo to zahvalo, ki jo je izrekel ponovno delavski svet na 35. redni seji, na znanje.

Predsednik delavskega sveta
TOMAŽ PAVLETIČ

**DOPISUJTE
IN SIRITE
SVOJE GLASILO**

NAS GLAS

Zabavna križanka

Vodoravno: 1. slovenska pokrajina v Italiji, 7. Vrhnika v rimski dobi, 15. gora v Grčiji, 16. vojaški organ, 17. igralna karta, 19. hude, zlovešče, 20. severni jeleni, 21. pregovor, 22. kratica za odporiško gibanje med NOB, 23. kratica za afriško državo, 25. kraj pri Ljubljani, 27. žensko ime, 28. država na Bližnjem vzhodu, 30. venec, 32. gorovje v SZ, 33. industrijska rastlina, 34. gardbeni material, 36. gola, 37. orientalska merska enota, 38. sosedni črki v abecedi, 39. najlažja kovina, 40. agregatno stanje vode, 42. znak za odstavek, poglavje, 43. sibirski veletok, 45. kazalni zaimek, 46. poljska cvetlica, 48. Obri, 49. izbranci, 52. kraj na Krasu, 54. človekov prednik, 55. trske, 57. kamenina, 60. pristanišče v Siriji (fon.), 62. površinska mera, 63. francoski romanopisec (1844—1921), 65. sosednji črki v abecedi, 67. enota električne energije, 69. okras, 70. kratica za zdravstveni dom, 71. riba, 73. del krave, 75. naš otok, 76. tuje moško ime, 77. grški pisec basni, prvotno suženj, 78. izumitelj ladijskega vijaka, 81. slog, 82. japonska denarna enota, 84. neprijazen, 86. otok v Jonskem morju, 87. različna soglasnika, 88. pripadnik nemškega plemena, 90. pripovedni pesnik, 91. žensko ime, 93. enaka samoglasnika, 94.

pristanišče v Angliji, 96. začetek, 98. razvojnost, 99. pošteno.

Navpično: 1. država v Južni Ameriki, 2. medmet, 3. pritok Rena, 4. država v Južni Ameriki, 5. del naslova, 6. različna soglasnika, 7. afriški državnik, 8. država v ZDA, 9. mrčes, 10. dvojica, 11. ruski knez, ki je združil vse ruske Slované, 12. vodna žival, 13. slovenski tednik, 14. mesni izdelek, 16. pogorje v Dalmaciji, 18. mesto v Jugoslaviji, 20. primitivno orožje, 22. jed, 24. zgoden, 26. mesto v Finski, 27. naslovna oseba iz Gotovčeve opere, 29. vojaške enote, 31. turški vojaški poveljnik, gospodar, 34. gozdna žival, 35. blešči, sveti, 39. vrsta pesništva, 40. moško ime, 41. tkanina, 44. nadstrešje, 45. kraj v Dalmaciji, 46. hrib pri Ljubljani, znan iz NOB, 47. pokrivala, 50. vprašalnica, 51. simbol za argon, 53. mesto v Braziliji, 56. tako ali tako, vseeno, 58. prvotno ime za Novo mesto (po ustanovitelju), 59. partizanski pesnik, 61. ljubimec iz Verone, 64. ribja jajčeca, 66. kraj v Istri, 67. izvoz, 68. graditelj Sueškega prekopa, 72. tuja nikalnica, 74. ugotavljal količino, 76. Ljudska tehnika Koper, 79. obmorsko letovišče na Poljskem, 80. domača tovarna zdravil, 83. danes zjutraj, 85. kača, 88. kratica za zvezni organ (srbohrvatsko), 89. izraz pri teni-

su, 91. del umetniškega imena prve slovenske filmske igralka (Kravanja), 92. merske enote, 94. Ljubljanski zvon, 95. grška črka, 96. simbol za stroncij, 97. začetnici slovenskega pesnika revolucionarja, ki je padel 1941.

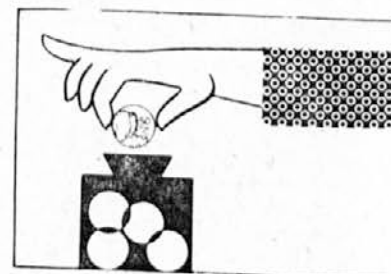
Novе dnevnicе

Od 1. oktobra 1966 dalje so v veljavi nove dnevnicе. Delavcem, ki so na delovnih mestih, za katere se zahteva visoka ali višja strokovna izobrazba, pripada dnevnicа v višini 40 Ndin, vsem ostalim delavcem in vajencem pa 35 Ndin. Na potovanju pripada delavcem tudi nočnina v višini 30 Ndin, v republiških centrih pa 35 Ndin.

Upravni odbor podjetja lahko v posameznih primerih prizna vodilnim delavcem podjetja stroške za nočnino do celotne višine, če je ta višja od prej navedene, če prizadeti predloži račun, da je prenočil v hotelu višje kategorije.

Ce potujeta predsednik delavskega sveta ali predsednik upravnega odbora po tej funkciji, imata pravico do dnevnicе, ki je določena za delavce z visoko in višjo strokovno izobrazbo.

ALI SI ŽE ČLAN VZAJEMNE POMOČI?

„NAŠ GLAS“ izdaja kolektiv konservne industrije »DELMARIS« Izola — List urejuje uredniški odbor. — Odgovorni urednik AVUGUST BREZAVŠČEK — Tiska tiskarna ČZP Primorski tisk v Kopru.